

Motion till riksdagen 2020/21:3876

av **Sofia Nilsson m.fl. (C)**

med anledning av skr. 2020/21:89 Riksrevisionens rapport om granskning av statens styrning av äldreomsorgen

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att stärka arbetet med analys, uppföljning och användning av kvalitetsregistren i äldreomsorgen, bl.a. genom de åtgärder som Riksrevisionen rekommenderar, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I skrivelsen redovisar regeringen bedömningar av de iakttagelser och rekommendationer som Riksrevisionen har redovisat i sin rapport Äldresatsningen – effektiviteten i statens satsning på kvalitetsregister i äldreomsorgen (RiR 2020:19).

Riksrevisionen har i rapporten granskat om staten har bidragit till en varaktig förbättring av äldreomsorgen genom den så kallade Äldresatsningen. Äldresatsningen pågick mellan 2010 och 2014 och omfattade riktade statsbidrag på totalt 4,3 miljarder kronor. Som en central del av satsningen beslutade regeringen att s.k. kvalitetsregister skulle införas i kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre. Regeringens avsikt var att kvalitetsregister skulle användas som underlag för systematiskt förbättringsarbete i vården och omsorgen om äldre.

Riksrevisionen anser att det huvudsakliga syftet – att få till stånd ett systematiskt förbättringsarbete som kommer alla till del – inte har uppnåtts. Mycket tyder på att staten inte har lyckats förvalta de positiva resultat som hade uppnåtts vid Äldresatsningens avslut 2015.

Riksrevisionen pekar på en effektiv *implementering* av kvalitetsregistren. Regeringen gav Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ett stort ansvar för att genomföra satsningen, vilket enligt Riksrevisionen troligtvis bidrog till ett större genomslag än om regeringen hade valt att styra genom en statlig myndighet.

Samtidigt visar Riksrevisionens rapport att *förvaltningen* av satsningen inte har varit tillräckligt bra. Statens insatser har inte gett tillräckligt stöd till kommunerna för det systematiska förbättringsarbetet. Kommunerna behöver ett tydligare stöd för hur förbättringsarbetet ska bedrivas. Riksrevisionen anser också att Socialstyrelsen behöver göra fler sambearbetningar mellan kvalitetsregister och sina egna register för att stärka datakvaliteten och öka möjligheterna för nationell analys.

Centerpartiet anser att kvalitetsregister har en stor potential att bidra till positiv utveckling av vård och omsorg, för patienten och för personalen, om registren används på rätt sätt. Denna potential används tyvärr inte fullt ut. Många verksamheter registrerar och det kommer in en stor mängd data, men analys och förbättringsarbete kopplat till resultatet man kan få ut görs för sällan, både på lokal, regional och nationell nivå.

Kring denna kunskapsstyrning och analysarbete borde regeringen ta ett större ansvar, inte minst mot bakgrund av de brister och behov i äldreomsorgen som Coronakommisionens delrapport visar. Att stärka arbetet med analys och uppföljning samt användning av kvalitetsregistren är en viktig förutsättning för det kvalitetslyft i äldreomsorgen som en bred politisk majoritet vill se. Bästa tillgängliga kunskap ska vara tillgänglig för personalen och kunna omsättas i praktiken. Det ska finnas stöd för att göra rätt och det ska finnas förutsättningar för individuell uppföljning, lärande för personalen och utveckling av verksamheten.

Riksrevisionen ger i sin rapport en rekommendation om att Socialstyrelsen ska utveckla vägledning till kommunerna om hur kvalitetsregister ska användas i förbättringsarbetet i enlighet med patientdatalagen samt göra sambearbetningar i syfte att validera kvaliteten i både kvalitetsregister och i myndighetens egna register.

Centerpartiet anser mot denna bakgrund att Socialstyrelsen bör få ett bredare uppdrag om att stärka och systematisera arbetet med analys, uppföljning och användning av kvalitetsregistren i äldreomsorgen. Uppdraget bör inkludera Riksrevisionens rekommendationer till myndigheten om att utveckla en vägledning till kommunerna om hur kvalitetsregister ska användas i förbättringsarbetet i enlighet med patientdatalagen samt att Socialstyrelsen ska göra sambearbetningar i syfte att validera kvaliteten i både kvalitetsregister och i myndighetens egna register.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Sofia Nilsson (C)

Anders W Jonsson (C)

Johanna Jönsson (C)